

**Додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

на честь 95-річчя ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

**21 листопада 2025 року
м. Харків, Україна**

**Харків
2025**

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 8 від 26.11.2025 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 12 від 11.11.2025 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (Харків, Україна);
Назарова Галина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна);
Райко Діана Валеріївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет» (Харків, Україна)

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21 листопада 2025 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2025. Укр. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників XX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики» на честь 95-річчя ХНЕУ імені Семена Кузнеця, присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто історико-теоретичні засади інноваційного підходу до економіки державного сектора; цифрові моделі продуктивних управлінських відносин у сучасних організаціях; роль стійких інновацій у забезпеченні довгострокової конкурентної переваги; методологічні основи удосконалення зовнішньоекономічної політики України в умовах глобальної конкуренції; особливості трансформації цифрової економіки на основі досвіду ЄС; цифровізацію центрів надання адміністративних послуг і зміцнення стійкості людських ресурсів у громадах України, що формує нові орієнтири підвищення їх конкурентоспроможності. Всі питання розглянуто в контексті сучасних умов воєнних дій і повсякденного відновлення економіки України, враховуючи досвід інших країн світу.

Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції. Представлений матеріал може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, практичній діяльності підприємств і організацій для підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій.

УДК 65.01

Сучасні концепції менеджменту в управлінні сталими агроєкосистемами: виклики євроінтеграції

Краля Вікторія Григорівна,

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту,
бізнесу і адміністрування, ДБТУ (м. Харків, Україна),
e-mail: vkralya2905@gmail.com;

Подольська Ольга Василівна,

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту,
бізнесу і адміністрування, ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),
e-mail: olha.podolska@hneu.net

Перехід до сталих агроєкосистем у країнах Центральної та Східної Європи набуває нового змісту під впливом сучасних концепцій менеджменту та інституційних вимог євроінтеграційних процесів. В умовах зростаючих екологічних ризиків, зміни клімату та необхідності адаптації аграрного виробництва до стандартів ЄС ефективне управління агроєкосистемами вимагає поєднання теоретичних принципів стратегічного менеджменту з практиками екологічно орієнтованого господарювання [1; 3].

Ключовими підходами, що визначають нову парадигму управління, виступають адаптивне управління, системне мислення та партисипативна (спільна) модель ухвалення рішень.

Адаптивне управління забезпечує гнучкість та постійне вдосконалення управлінських рішень на основі моніторингу та зворотного зв'язку. Системне мислення розглядає агропідприємство як частину складної соціально-екологічної системи, де взаємодіють економічні, екологічні, технологічні та соціальні чинники. Своєю чергою, залучення стейкхолдерів – аграріїв, науковців, органів місцевої влади, громадських організацій – підвищує ефективність впровадження

1. *Journal of Management Studies*, 1996, 33, 1, 1-14.

в сільському господарстві неможливе без розвитку страхових механізмів, екологічного аудиту та системи інституційної підтримки [1; 3]. Для України це означає необхідність створення інтегрованих систем оцінки ризиків, які враховують як економічні, так і кліматичні чинники, та формування державної політики, орієнтованої на захист екологічно відповідального виробника.

Поступове впровадження сталих практик – таких як точне землеробство, перехід на органічне виробництво – створює реальні можливості підвищення продуктивності та конкурентоспроможності аграрного сектора. Ефективне управління цими процесами передбачає інтеграцію фінансових механізмів підтримки, міжнародних грантів і національних програм розвитку сільських територій.

У контексті євроінтеграції особливого значення набуває розвиток управлінських компетентностей, здатних забезпечити взаємодію науки, бізнесу та державної політики. Необхідним є створення навчальних та консультативних центрів, які б допомагали агровиробникам у впровадженні сучасних систем менеджменту, екологічного моніторингу та управління ризиками.

Сучасні концепції менеджменту в управлінні сталими агроєко-системами формують основу переходу від традиційного виробничого підходу до стратегічно орієнтованого, інноваційного та соціально відповідального управління [2; 4].

Євроінтеграція стає не лише зовнішньою вимогою, а й ключовим чинником модернізації системи управління в аграрному секторі України, сприяючи підвищенню ефективності, екологічній стійкості та інтеграції на європейський аграрний ринок.

Література

1. Solutions for restoring Europe's agricultural ecosystems (briefing) // European Environment Agency (EEA). 22 Oct. 2024. URL: <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/solutions-for-restoring-europes-agricultural-ecosystems>

